

<https://www.fleetowner.com/technology/connectivity-cybersecurity/article/21701230/blockchain-in-trucking-what-about-the-middlemen>

3. Игорь Бахарев. Доставка без неприятностей: зачем логистике нужен блокчейн // «E-PEPPER». – 2018. – Режим доступа: <https://e-pepper.ru/news/dostavka-bez-nepriyatnostey-zachem-logistike-nuzhen-blokcheyn.html>

4. Мокляк М.В., Хаустова Е. О. Технологія blockchain в логістичній системі підприємства. *Класичний приватний університет*. – 2018. – С. 67-68.

УДК 336.774

Зінченко А. О.

студентка 6 курсу факультету фінансів,

Урванцева С. В.

к.е.н., доцент кафедри

корпоративних фінансів і контролінгу

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ЗЕЛЕНЕ КРЕДИТУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ФІНАНСУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНИХ ПРОЄКТІВ

Сучасна економічна система та швидкий розвиток науки й технологій окрім забезпечення задоволення значної кількості потреб суспільства спричиняють низку проблем, зокрема й екологічну кризу. Учасники економічних відносин усвідомлюють існування цієї кризи та намагаються керувати розвитком фінансових ринків задля покращення екологічної ситуації. Загалом процес активної співпраці міжнародних фінансових організацій, банківських установ, а також урядів більшості країн світу в напрямі фінансування «зелених» інвестицій, що забезпечують перехід до нової парадигми господарювання (пом'якшення кліматичних змін, розробку альтернативних джерел енергії, розробку екологічно

чистих технологій тощо), експерти називають «зеленим» фінансуванням. Одним з інструментів на ринку «зелених» фінансів є «зелені» кредити. Порівняно із «зеленими» облігаціями, «зелені» кредити є відносно новим інструментом як для світового фінансового ринку, так і для вітчизняного.

Підкреслимо, що «зелений» кредит – це будь-який вид позики, який фінансує або рефінансує «зелений» проєкт. Відповідно до «Принципів зеленого кредиту», кредит повинен відповідати низці вимог, щоб вважатися «зеленим» [1]: а) використання позикових коштів для фінансування зелених проєктів з екологічними перевагами, які підлягають оцінці (включаючи кількісне визначення, якщо можливо); б) прозорість відносин кредиторів та позичальників у використанні позикових коштів; в) управління позиковими коштами шляхом зарахування їх на спеціальний рахунок або іншим способом для їх відстеження кредитором.

У 2005 році американські фінансові установи, такі як JP Morgan Chase, Bank of America, Wells Fargo та Citigroup, офіційно запустили ринок «зелених» кредитів. У наступні роки цей фінансовий інструмент стає популярнішим: за останні 5 років (2015-2020 рр.) випуск «зелених» кредитів зріс на 253,8% – з 15,8 до 55,9 млрд доларів США [2]. Якщо говорити про вплив пандемії COVID-19, то вона спричинила перебалансування фокусу, змусивши учасників ринку приділяти більше уваги соціальним чинникам, а не екологічним.

У зарубіжних країнах представлена широка лінійка «зелених» кредитів, наданих банками як корпоративним, і приватним клієнтам. Наприклад: «зелений» кредит на купівлю екологічного житла (цей продукт спонукає людей купувати чи будувати екологічно чисті будинки); девелоперський будівельний «зелений» кредит (призначений для девелоперських компаній, що будують об'єкти екологічно чистої нерухомості); «зелений» кредит на енергозбереження та природоохоронне обладнання (видається під пільгову відсоткову ставку); «зелений» кредит на будівництво об'єктів поновлюваних джерел енергії тощо. Асоціація кредитного ринку (Loan Market Association) класифікує «зелений» кредит на два основні типи

[3]: кредит на проекти та послуги з охорони навколишнього середовища та скорочення викидів; кредит стратегічним галузям, що розвиваються.

«Зелене» кредитування в Україні лише починає свій розвиток, однак здійснює це дуже повільними темпами. Причинами такої ситуації є регуляторні перешкоди (відсутність належних умов для сприяння розвитку «зелених» кредитів), проблеми з боку попиту (нерозуміння результатів інвестування «зелених» проектів; зрештою, позичальник не бажає виділяти кошти на охорону навколишнього середовища) та з боку пропозиції (небажання фінансових установ розвивати «зелені» фінансові продукти). Тим не менш, екологічні проекти та «зелені» інвестиції необхідні та надзвичайно важливі для подальшого сталого розвитку будь-якої країни. До прикладу, ПАТ «Прокредитбанк» фінансує інвестиції, що мають чистий позитивний вплив на довкілля, за допомогою «зелених» кредитів (станом на 2020 рік частка «зелених» кредитів складає 18,8% від загального кредитного портфелю банку [4]). ПАТ «Ощадбанк» та ПАТ «Укргазбанк» пропонують кредити на придбання сонячних електростанцій і теплових насосів в рамках програм зеленого кредитування.

Таким чином, «зелені» кредити привабливі для багатьох позичальників і кредиторів. Хоча початковий фокус ринку зеленого фінансування спрямовано на фінансуванні проектів із захисту навколишнього середовища через облігації та короткострокові позики, у міру розвитку ринку їх пропозиція також розширюється. Тепер він включає варіанти фінансування, доступні для більшого кола потенційних позичальників, наприклад, «зелені» кредити або фінансування ланцюга поставок. Для подальшого розвитку зеленої банківської індустрії в Україні необхідно вжити правових, організаційних, інформаційних та фінансових заходів, щоб усі зацікавлені в «зелених» кредитах, включаючи банки, позичальників та державу, могли досягти економічних та екологічних цілей в контексті базових принципів сталого розвитку.

Список використаних джерел:

1. Green Loan Principles. Supporting environmentally sustainable economic activity. URL: https://www.lma.eu.com/application/files/9115/4452/5458/741_LM_Green_Loan_Principles_Booklet_V8.pdf (дата звернення: 13.11.2021).
2. Sustainable Finance: The rise of green loans and sustainability linked lending / Linklaters. URL: <https://www.linklaters.com/ru-ru/insights/thought-leadership/sustainable-finance/the-rise-of-green-loans-and-sustainability-linked> (дата звернення: 13.11.2021).
3. Loan Market Association. URL: <https://www.lma.eu.com/> (дата звернення: 14.11.2021).
4. Зелене фінансування ПАТ «Прокредитбанк». URL: <https://www.procreditbank.com.ua/business-clients/loans/green-finance/> (дата звернення: 14.11.2021).

УДК 336.763.3

Зінченко Ф.А.

к.е.н, доцент кафедри міжнародних фінансів

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ЗЕЛЕНІ ОБЛІГАЦІЇ: СВІТОВИЙ ДОСВІД, ВІТЧИЗНЯНІ РЕАЛІЇ

Тринадцять років назад Світовим банком з метою задоволення попиту з боку шведських пенсійних фондів було здійснено перший випуск зелених облігацій в світі. Станом на початок 2021 року на глобальному ринку капіталів в обігу перебували екологічні боргові цінні папери загальною вартістю більше 1,1 трлн. дол. США [1, с. 2].

Безумовними лідерами за випусками подібних інструментів залишаються державні та приватні емітенти із США, КНР та країн-членів ЄС, насамперед Франції та Німеччини. Обсяги первинних розміщень зелених облігацій на ринках,